

RINGERIKE
KOMMUNE

Plan for miljørettet helsevern 2020-23

- Program for miljørettet helseverntilsyn
- Prosedyrer
- Oversiktsdokumenter

Sammendrag

Miljørettet helsevern (mhv) er en lovpålagt oppgave for kommunen. Mhv omfatter faktorer i miljøet som kan påvirke helsen. Disse kan være fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale miljøfaktorer.

Folkehelseloven stiller krav til at kommunen driver et systematisk og målrettet folkehelse-arbeidet. Herunder plikter kommunen å ha internkontroll for mhv og beredskapsplan for mhv ved miljøhendelser.

Kommunen plikter å føre mhv-tilsyn i virksomheter og eiendommer som er tilgjengelig for folk og som benyttes av mange mennesker. Tilsynsansvaret ligger under Kommunestyret og er i kurante saker delegert til rådmannen og kommuneoverlegen. Fagansvarlig for mhv har delegert myndighet fra kommuneoverlegen.

Tilsynene skal være basert på risikovurderinger og gjøres med mål om å redusere risikoen for vesentlige helsemessige ulemper, helseskader og død. Kommunen skal ha oversikter over risikovurderinger, gjennomførte tilsyn, status i godkjenninger, frister for retting med mer.

Kommunen styrer det systematisk og målrettet folkehelsearbeid etter Demings kvalitetssirkel for kontinuerlig forbedring i organisasjonen (planlegg, utfør, kontroller, korrigere). Revidering av arbeidet skjer årlig, eller oftere ved behov. Planen er forankret i kommunens samfunnsplan, helsemessige beredskapsplan og inngår i kommunens planstrategi og styrende dokumenter i kommunen.

Utgave 3

Kommunestyresak 74/14. Revidert november 2019.

Neste revidering november 2023 eller ved behov

Utarbeidet av Kommuneoverlegen og Fagansvarlig miljørettet helsevern

Innhold

Sammendrag	1
Innledning og bakgrunn	4
Organisering av mhv-tjenesten	5
Mål	5
Ansvar og myndighet.....	5
Beskrivelse	6
Lokal helsemyndighet.....	6
Helsehensyn i planleggingen.....	6
Kommunens mhv-oppgaver	6
Styring med tjenesten	7
Eksternt tilsyn med kommunens folkehelsearbeid.....	8
Risikovurderinger for miljørettet helsevern	9
Kommunens risikovurdering av tjenesten.....	9
Kommunens risikovurdering av helse- og miljøfaktorer i lokalsamfunnet	9
Prioritering av oppgaver etter helserisiko	10
Program for miljørettet helseverntilsyn	11
Godkjennings- og tilsynsmyndighet.....	11
Godkjenning av virksomheter	11
Tilsynsvirksomheten	11
Prioriterte tilsyn.....	12
Nasjonale tilsynskampanjer	13
Beredskapsplan for miljørettet helsevern.....	14
Oversikt over miljørettet helsevernberedskapen ved miljøhendelser	14
Referanseliste.....	15
Vedlegg 1: Oversikt over tilhørende dokumenter.....	16

II: Prosedyrer for utførelse av mhv-tjenesten (interne dokumenter)	16
II: Oversiktsdokumenter.....	16
III. Risikovurdering.....	16
Vedlegg 2: Begreper som blir brukt ved tilsynet	17

Figur oversikt

Figur 1 Organisering av mhv-tjeneste.....	5
Figur 2 Mhv-tjenestens to retninger	6
Figur 3 Styring med kvalitet etter Demings	7
Figur 4 Risikovurdering av mhv-tjenesten.....	9
Figur 5 Vurdering av helserisiko i samfunnet.....	9

Tabell oversikt

Tabell 1 Prioriterte miljø- og helsefaktorer.....	10
Tabell 2 Prioritering av innsatsområder	10
Tabell 3 Typer og metoder for mhv-tilsyn	12
Tabell 4 Prioriterte mhv-tilsyn	13
Tabell 5 Oversikt over mhv-beredskap	14
Tabell 6 Begreper som blir brukt i tilsynet	17

Innledning og bakgrunn

Kommuneoverlegen er lokal helsemyndighet etter *folkehelselovens*, kapittel 3. *miljørettet helsevern*. Miljørettet helsevern (heretter mhv) omfatter faktorer i miljøet som direkte eller indirekte kan virke inn på folks helse. Disse faktorene kan være:

- fysiske
- kjemiske
- biologiske
- sosiale miljøfaktorer

Plan for mhv skal synliggjøre kommunens etterlevelse av *folkehelseloven*:

- § 9. *Kommunens oppgaver og delegering av myndighet*
- § 26. *Samarbeid mellom kommuner*
- § 27. *Samfunnsmedisinsk kompetanse*
- § 28. *Beredskap*
- § 30. *Internkontroll*

Mål for mhv

Målet for mhv-tjenesten i perioden 2020-23 er å bidra til å styrke mhv-kompetansen gjennom systematisk og målrettet arbeid

- i kommunen
- i virksomhetene
- i lokalsamfunnet

Planen omfatter beskrivelse av mhv-tjenesten, tilsynsprogram og beredskapsplan. Prosedyrer, oversiktsdokumenter og andre risikovurderinger inngår i planen som interne dokumenter.

Planen skal vise risikovurderinger, metoder for myndighetsutøvelse, prioriteringer av oppgaver og uavhengighet til reviderte parter slik at tjenesten er nøytral, rettferdig og forutsigbar. Den beskriver hvordan mhv blir planlagt, utført, kontrollert og forbedret i planperioden.

Vår forventning til planen er at den vil gi økt fokus på å **forebygge uhelse** og å **fremme helse, trivsel og gode psykososiale miljøer**.

Organisering av mhv-tjenesten

Miljørettet helsevern (mhv) er en del av folkehelsearbeidet i kommunen. Folkehelsearbeidet skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygger sykdom, skade og lidelse.

Miljørettet helsevern omfatter fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale miljøfaktorer som til enhver tid, direkte og indirekte, kan innvirke på helsen.

Mhv-arbeidet skal bidra til å sikre befolkningen mot faktorer i miljøet som kan virke negativt inn på helsen. Mhv-tjenesten skal være basert på risikovurderinger.

Mål

Målet for mhv-tjenesten i perioden 2020-23 er å bidra til å styrke mhv kompetansen i kommunen og i lokalsamfunnet gjennom systematisk og målrettet arbeid.

Ansvar og myndighet

Kommunestyret, rådmannen og kommuneoverlegen har det overordnede ansvaret for miljørettet helsevern. Oppgavene blir utført av kommuneoverlegen og fagansvarlig for miljørettet helsevern.

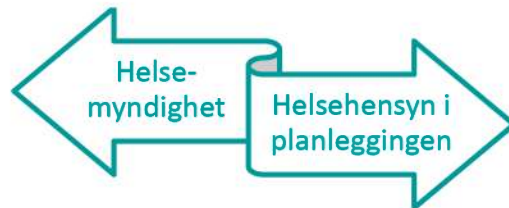

Figur 1 Organisering av mhv-tjeneste

Beskrivelse

Mhv-tjenesten omfatter tilsyn, råd, veiledning og deltakelse i aktuelle samarbeidsfora som blir opprettet for å bidra til å ivareta befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljø-messige forhold, og for å bidra til en helsefremmende samfunnsutvikling (*Folkehelseovens § 1 Formål*).

Mhv-tjenesten arbeider i to retninger, den ene retningen er myndighetsutøvelse med saksbehandling, tilsyn og godkjenning og den andre er å ivareta helsehensyn gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging.

Figur 2 Mhv-tjenestens to retninger

Lokal helsemyndighet

Kommuneoverlegen, mhv er lokal helsemyndighet. Det omfatter dels tilsynsvirksomhet, og dels helsemyndighet ved miljøhendelser som kan føre til «vesentlig helsemessig ulempe», helseskade eller død. Hvorvidt det foreligger vesentlig helsemessig ulempe skal vurderes av medisinsk faglig rådgiver.

Helsehensyn i planleggingen

Kommuneoverlegen skal bidra til at helsehensyn blir ivaretatt i planleggingen etter plan- og bygningsloven, gjennom å gi innspill som kan bidra til å fremme folkehelse og hindre helsemessig ulempe som følge av miljøfaktorene.

Kommunens mhv-oppgaver

Mhv er en lovpålagt oppgave for kommunene. Kommunens oppgaver og myndighet fremgår av *folkehelseovens kapittel 3. Miljørettet helsevern*. Planen skal synliggjøre hvordan kommunen arbeider for å etterleve sentrale bestemmelsene i folkehelseoven. Disse bestemmelsene er:

Folkehelseovens § 9. Kommunens oppgaver og delegering av myndighet

Kommunen skal føre tilsyn med miljøfaktorene som til enhver tid direkte eller indirekte kan påvirke helsen. Kommunelegen kan utøve kommunestyrets myndighet dersom det av tidsnød er nødvendig for at kommunen skal kunne utføre oppgaver etter dette kapittel.

Folkehelseovens § 26. Samarbeid mellom kommuner

Kommunen plikter å samarbeide og bistå andre kommuner ved ulykker og akutte situasjoner. Kommunene skal ha en forsvarlig løsning som har bestemmelser og hvilke oppgaver samarbeidet skal omfatte.

Folkehelseslovens § 27. Samfunnsmedisinsk kompetanse

Kommunens skal ha nødvendig samfunnsmedisinsk kompetanse for å ivareta oppgaver etter folkehelsesloven. Kommunene skal ha ansatt kommuneleger som medisinsk faglig rådgiver i folkehelsearbeidet, som kan utøve hastekompetanse på kommunens vegne innen mhv-saker, smittevern og helsemessig beredskap og utøve andre oppgaver kommunestyret delegerer.

Folkehelseslovens § 28. Beredskap

Kommunen skal utarbeide en beredskapsplan for mhv-arbeidet i samsvar med *helseberedskapsloven* og samordne denne med kommunens øvrige beredskapsplaner. Kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse av faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens helse, og legge den til grunn for beredskapsplanleggingen.

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å forebygge, håndtere og begrense negative helsekonsekvenser av en miljøhendelse eller ved mistanke om utbrudd av sykdom knyttet til helseskadelige miljøfaktorer. Kommunen skal om nødvendig innhente bistand fra Folkehelseinstituttet og andre relevant kompetansemiljø der det er behov.

Folkehelseslovens § 30. Internkontroll

Kommunen skal å ha et skriftlig internkontrollsystem for folkehelsearbeidet, herunder for mhv-tjenesten.

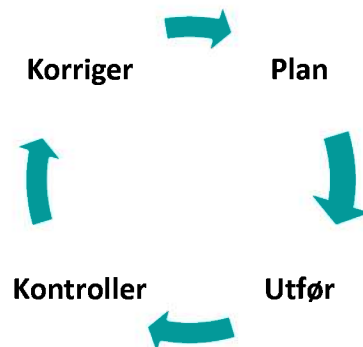
Styring med tjenesten

Kommuneoverlegen og fagansvarlig for miljørettet helsevern har ansvar for at mhv-planen er oppdatert. Grunnlaget for revidering er resultater fra rådmannens gjennomgang, innspill fra reviderte virksomheter, lov- og forskriftskrav, risikoforhold i kommunen og erfaringer med planarbeidet. Utvikling av prosedyrer er et kontinuerlig arbeid. Prosedyrene blir oppdatert av fagansvarlig for miljørettet helsevern og godkjent av kommuneoverlegen.

Vi arbeider for å utvikle tjenesten gjennom utprøving av metoder som kan forbedre tjenesten, gjennomføre fellestilsyn og samordnede tilsyn for å etterstrebe måloppnåelsene. Tjenesten evalueres etter Demings kvalitets-sirkel (PDCA¹ på norsk PUKK²) for kontinuerlig forbedring i virksomheter.

¹ PDCA= Plan, Do, Check, Act

² PUKK= Plan, utfør, kontroller, korriger

Figur 3 Styring med kvalitet etter Demings kvalitets-sirkel for kontinuerlig forbedring

Vi følger planen med følgende målepunkt:

- Helsemyndigheten
 - Planlagte tilsyn barn og unge
 - Andre planlagte tilsyn
 - Hendelsesbaserte tilsyn
- Helsehensyn i planleggingen
 - Arealplaner
 - Samfunnsplanlegging
- Organisasjon (mhv)
 - Kompetanse tiltak

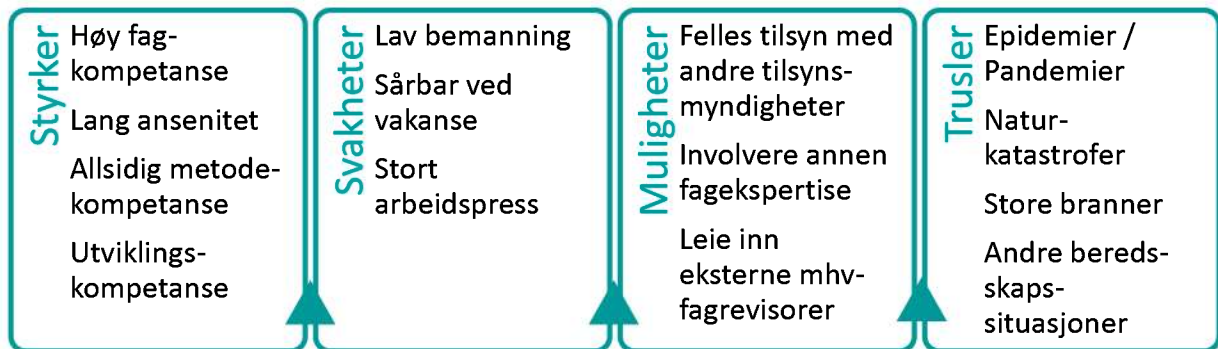
Eksternt tilsyn med kommunens folkehelsearbeid

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet for kommunens folkehelsearbeid, herunder mhv-tjenesten, jf. Folkehelseslovens § 31. Statlig tilsyn med lov om folkehelsearbeid.

Risikovurderinger for miljørettet helsevern

Kommunens risikovurdering av tjenesten

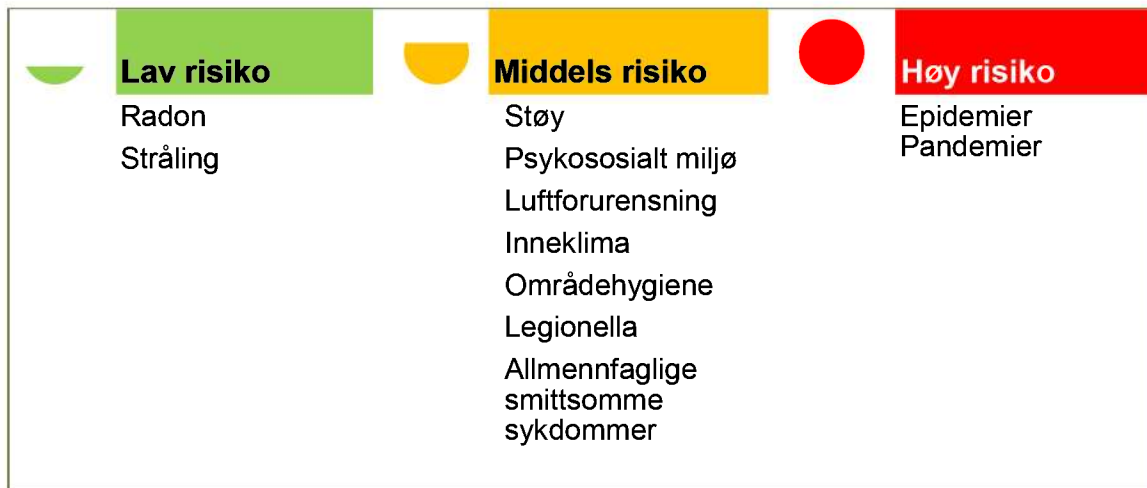
Mhv-tjenesten er en liten enhet i kommunen og det er nødvendig å prioritere oppgaver. En vurdering av mhv-enhetens styrker og svakheter i kommunen og hvilke muligheter og trusler i omgivelsene som kan påvirke tjenesten er fremstilt i etterfølgende figur.

Figur 4 Risikovurdering av mhv-tjenesten

Kommunens risikovurdering av helse- og miljøfaktorer i lokalsamfunnet

MHV-tjenesten er basert på en vurderinger av mulige risiko for uønskede hendelser. Etterfølgende figur viser helsefaglig vurdering av samfunnets sårbarhet.

Figur 5 Vurdering av helseisiko i samfunnet

Prioritering av oppgaver etter helserisiko

De mest aktuelle miljøfaktorene som kan påvirke helsen negativt er:

Miljø og helse-faktorer	Inneklima og luftkvalitet
	Smitte
	Sanitære forhold
	Stråling
	Renhold og vedlikehold
	Legionella
	Skadedyr
	Ulykker og skader
	Vannforsyning og drikkevann
	Støy
	Lokal luftforurensning
	Avfall

Tabell 1 Prioriterte miljø- og helsefaktorer

Uønskede hverdagshendelser vil påvirke vår prioritering av oppgaver. Enkeltindividets helse og sikkerhet har høyest prioritert, deretter barn og unges helse og miljø, og videre forhold som kan ha vesentlig helsemessige ulemper for befolkningen.

Risikogrupper	Risiko for helse og miljø
1. Enkeltindivid	1. Overhengende fare for helseskade eller vesentlig helsemessig ulempe, død
2. Barn og unge	1. Overhengende fare for helseskade eller vesentlig helsemessig ulempe, død 2. Bekymring for helsemessig ulempe over tid 3. Helse- og trivselsfremmende arbeid
3. Folk flest	1. Vesentlig helsemessig ulempe 2. Miljø- og helsefremmende arbeid

Tabell 2 Prioritering av innsatsområder

Program for miljørettet helseverntilsyn

Kommuneoverlegen og fagansvarlig for miljørettet helsevern har ansvar for å føre tilsyn med virksomhetenes evne til overholde *folkehelselovens* bestemmelser.

Tilsynsprogrammet skal synliggjøre kommunens prioriteringer av mhv-tilsyn i virksomheter, eiendommer og lokaler. Utvalg av virksomheter og eiendommer er basert på risikovurderinger fremstilt i denne planen. Tilsyn blir prioritert på områder hvor det er stor sannsynlighet for at feil kan inntreffe og hvor konsekvensene av feilene kan bli alvorlige for folks helse.

Godkjennings- og tilsynsmyndighet

Kommuneoverlegens myndighet etter *folkehelselovens kapittel 3. miljørettet helsevern* er «lokal helsemyndighet». Tilsynsaktivitetene skal være planlagt, begrunnet, forutsigbar, etterprøvable og rettferdig. Krav til samfunnsmedisinsk kompetanse skal være ivaretatt.

Myndigheten omfatter tilsyn og godkjenning av blant annet barnehager, skoler, undervisningslokaler, forsamlingslokaler, campingplasser, asylmottak, overnattingssteder, spisesteder, frisører, tatoverings- og hulltakingsvirksomheter, hudpleiesalonger, solstudio, badeanlegg, badestrender.

Godkjenning av virksomheter

Godkjenningene skal være basert på en fullstendig søknad eller melding fra eier eller leder av virksomhetene. Det kan ikke gis godkjenning uten at søknad eller melding foreligger. Godkjenningen blir ikke gitt før virksomheten er i samsvar med regelverket.

Tilsynsvirksomheten

Helsedirektoratet anbefaler kommunene å bruke systemtilsyn som metode for tilsyn. Systemtilsyn utføres etter fastsatte retningslinjer og prosedyrer, *jf. Helsedirektoratets veileder i kommunens tilsyn med miljørettet helsevern (IS-2288)*.

Systemtilsyn kan gjennomføres sammen med andre myndigheter (forskjellige tema for tilsyn) eller samordnet med andre myndigheter (samme tema). Tilsyn kan være mindre omfattende rutinemessige tematilsyn eller hendelsesbaserte tilsyn begrunnet i mistanke om manglende samsvar med *folkehelseloven*.

Typer av tilsyn	Metodebeskrivelse
Systemtilsyn	Dokumentgransking, intervjuer, inspeksjon, stikkprøvetaking, horisontalt og vertikalt i organisasjonen
Tematilsyn	Intervjuer, inspeksjon, stikkprøver, horisontalt og vertikalt i organisasjonen
Inspeksjon	Befaring av lokaler og uteområder, innsyn i dokumenter
Stikkprøver	For eksempel foto, video, temperatur-, luft-, lyd- eller lysmålinger, vannprøver, materialprøver o.a.

Helsediplomati	Helsediplomati blir brukt i saker der partene kan bli veiledet til å samhandle om å redusere helseulemper for omgivelsene. For eksempel ved bekymring for helsemessig ulempe som følge av negative miljøfaktorer fra omgivelsene.
Egenmelding	Virksomhetene rapporterer på anmodning fra tilsynsmyndigheten eller på eget initiativ.

Tabell 3 Typer og metoder for mhv-tilsyn

Prioriterte tilsyn

Kommuneoverlegen, mhv fører regelmessig tilsyn etter oppsatt plan (tabell 4).

Virksomhetene vi skal føre tilsyn med, vil bli kontaktet i god tid og orientert om tilsynets art og omfang. Virksomhetene kan be om informasjonsmøter og veiledning i arbeidet med oppfyllelse av bestemmelsene i Folkehelseloven og tilhørende miljørettede helsevernforskrifter.

Hendelsesbaserte tilsyn blir utført når vi enten oppdager eller mottar bekymringsmeldinger om ulykker eller andre akutte situasjoner som kan påvirke helsen. Hendelsesbaserte tilsyn vil ikke bli forhåndsvarslet.

Type Virksomhet	Lov og forskrift	Tilsyns-objekt	Kriterier	Ant.	Tilsyns-metode	Tilsyns-periode	Tilsyns-frekvens
Barnehager	Mhv barnehager og skoler ³	Leke- og oppholdsarealer	Miljø og helse - alle tema	31	System- og tema-tilsyn Egenmelding	Hele året	Hvert 4. år
Skoler	Mhv barnehager og skoler	Leke- og oppholdsarealer	Miljø og helse - alle tema	19	System- og tema-tilsyn Egenmelding	Hele året	Hvert 4. år
Sykehjem	Mhv ⁴	Fellesrom	Miljø og helse - Inne-klima, hygiene	5	System- og tema-tilsyn Egenmelding	Hele året	Hvert 5. år
Dusjanlegg	Mhv	Idrettsbygg Garderober	Smittevern- og Legionella	Ukjent	Tema-tilsyn	Hele året	Inngår i planlagte tilsyn
Tatovering og hulltaking	Hygiene-forskrift ⁵	Lokaler og utstyr	Smittevern og hygiene	2	System- og tema-tilsyn	Hele året	Hvert 3. år
Frisører og hudpleie	Hygiene-forskriften	Frisører og hudpleie	Hygiene og smittevern	Ukjent	Tema tilsyn	Hele året	Ved behov
Solarier	Strålevern ⁶ - og hygiene	Solarier	Stråling og hygiene	1	System- og tema-tilsyn	Hele året	Hvert 3. år

³ Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.

⁴ Forskrift om miljørettet helsevern

⁵ Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v.

⁶ Forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)

	forskriften						
Camping-plasser	Mhv	Sanitære anlegg	Miljø og helse	3	System- og tema-tilsyn	Hele året	Hvert 5. år
Badestrender	Mhv	Friluftstrender og vannkvalitet	Miljø og helse	3	Inspeksjon og stikkprøver	Hele året	Hvert 5. år
Overnattingssteder	Folkehelse-loven	Fellesarealer	Miljø og helse Inne-klima	3	System- og tema-tilsyn	Hele året	Ved behov
Spisesteder	Folkehelse-loven	Fellesarealer	Miljø og helse Inneklima	Ukjent	System- og tema-tilsyn	Hele året	Ved behov
Tobakksrøyk	Tobakks-skadeloven ⁷	Inneklima	Miljø og helse	Ukjent	System- og tema-tilsyn	Hele året	Inngår i andre tilsyn
Alle typer virks. og eiendommer	Mhv		Helse-risiko	Ukjent	Hendelsesbasert	Hele året, ved forekomster	Ved behov

Tabell 4 Prioriterte mhv-tilsyn

Nasjonale tilsynskampanjer

Kommuneoverlegen vil prioritere å delta på nasjonale tilsynskampanjer for å sikre at mhv-myndigheten opprettholder nasjonale forventninger til kompetanse og at tilsynsobjekter i kommunen oppnår og opprettholder et nasjonalt tilfredsstillende nivå.

Fellestilsyn og samarbeidsfora

Kommuneoverlegen etablerer og deltar i samarbeidsfora der det er relevant, f.eks. helsehensyn i forurensningssaker, i plansaker, beredskapsfora o.l. Fellestilsyn med andre myndigheter blir utført der sakene er komplekse eller av andre grunner er formålstjenlig.

Målinger og prøvetaking

Miljørettet helsevern har noe teknisk utstyr og måleinstrumenter til bruk under tilsyn, disse er:

- Orienterende støymålinger
- Inneklimamålinger som CO₂, temperatur, relativ luftfuktighet,
- Fuktmålinger i bygningskonstruksjon
- Belysning
- Måleutstyr for universell utforming, som stigningsmålinger, avstandsmålinger

Andre miljø- og helseundersøkelser sendes til akkrediterte analyselaboratorier.

⁷ Lov om vern mot tobakkskader (tobakkskadeloven)

Beredskapsplan for miljørettet helsevern

Kommunen plikter å utarbeide beredskapsplan for miljørettet helsevern, jf. Folkehelseovens § 28 Beredskap, 2. ledd og Helseberedskapslovens § 1-3 a. og forskrift om miljørettet helsevern, § 5. Kommunens helseberedskap ved miljøhendelser. Beredskapsplan for mhv er en del av kommunens overordnede beredskap.

Kommuneoverlegen og fagansvarlig for miljørettet helsevern har samfunnsmedisinsk kompetanse, og har etablerte kontakter i nasjonale helsefaglige instanser. Kommunen har få ressurser på fagfeltet, og må være forberedt på å hente inn bistand fra andre kommuner og etater dersom uønskede hendelser oppstår. Tilsvarende må mhv-tjenesten være forberedt på å kunne bistå nabokommuner i beredskapssituasjoner på anmodning.

Oversikt over miljørettet helsevernberedskapen ved miljøhendelser

Hendelse	mhv - tema	Samarbeidsparter	mhv oppgave
Stans eller brudd i drikkevanns-forsyningen	<ul style="list-style-type: none"> - Avfallshåndtering - Bolighygiene - Forgiftning - Inneklima - Luftkvalitet - Område-hygiene - Sanitære forhold - Sikkerhet - Skadedyr - Smittevern - Stråling - Vannkvalitet 	Internt <ul style="list-style-type: none"> - Brann- og rednings-tjenesten - Forurensnings-myndigheten - Teknisk sektor - Smittevern-ansvarlig helsesykepleier Eksternt <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstilsynet - Folkehelse-instituttet - Helse-direktoratet - Fylkesmannen - Mattilsynet - Andre kommuner 	Informere og veilede om helserisiko og mottiltak Pålegg om stansing av hele eller deler av virksomhet, Folkehelse-loven § 16 Stansing Pålegg om retting, Folkehelse-loven § 14. Retting
Naturkatastrofer Skred, flom, oversvømmelser o.l.			
Brudd i infrastruktur Vei, vann, avløp, renovasjon o.l.			
Gasser: Røykgass fra store branner og gass-utslipp i byen, landbruket, industri o.l.			
Virksomhetssvikt Stans eller svikt i helseinstitusjoner, barnehager og skoler			
Giftproduserende alger Innsjøer, drikkevann, vannanlegg o.l.			
Stor skadedyr-forekomster Byen og tettstedene			
Legionellautbrudd Omgivelsene			
Allmenn farlige smittsomme sykdommer			
Annen alvorlig forurensning til luft, jord og vann			

Tabell 5 Oversikt over mhv-beredskap

Referanseliste

Lovhenvisning

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

- Forskrift om miljørettet helsevern
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v.
- Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v.
- Forskrift om skadedyrbekjempelse
- Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)
- Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt i medhold av lov om folkehelsearbeid
- Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav
- Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven)

Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

- Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap

Lov om vern mot smittsomme sykdommer [smittevernloven]

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)

Nyttige internettsider

Helsedirektoratet

Folkehelseinstituttet

Ringerike kommune, Miljørettet helsevern

Aktuelle veiledere

Helsedirektoratets oversikt over veiledere i miljø og helse

Folkehelseinstituttets skadedyrveileder

Folkehelseinstituttets smittevernveileder

Folkehelseinstituttets vannrapport 123 Forebygging av legionellasmitte – en veileder

Folkehelseinstituttets temaside om inneklime

Folkehelseinstituttets temaside om drikkevann

Folkehelseinstituttets felthåndbok Skadedyr i hus og urbane miljøer

Overordnet planverk

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommunal planstrategi

Folkehelseoversikter

Vedlegg 1: Oversikt over tilhørende dokumenter

II: Prosedyrer for utførelse av mhv-tjenesten (interne dokumenter)

Prosedyre for bekymringsmeldinger

Prosedyre for bruk av virkemidler

Prosedyre for dokumenter

Prosedyre for godkjenning av virksomheter

Prosedyre for intervju

Prosedyre for kompetanseutvikling

Prosedyre for mediekontakt

Prosedyre for styring med mhv

Prosedyre for tjenesten

Prosedyre for saksbehandling

Prosedyre for samhandling med andre myndigheter ved uønskede hendelser

Prosedyre for tilsyn

II: Oversiktsdokumenter

Oversikt over status i godkjenninger

Oversikt over gjennomførte tilsyn

Oversikt over frister for retting

III. Risikovurdering

Risikovurdering av virksomheter og eiendommer

Vedlegg 2: Begreper som blir brukt ved tilsynet

Begreper	Betydning
Tilsynsteam	Kommuneoverlegen, fagansvarlig for miljørettet helsevern og eventuelt en fagekspert, tilsynsmedarbeider eller observatør.
Tilsynsansvarlig	Er den som er ansvarlig for myndighetsutøvelsen.
Tilsynsleder	Er den som planlegger og leder gjennomføringen av tilsynet.
Tilsynsmedarbeider	Er den som noterer opplysninger, funn og observasjoner under tilsynet.
Fagekspert	Tilsynsteamet kan ha med eksperter fra andre fagområder som deltaker i tilsynsteamet.
Observatør	Tilsynsteamet kan ha med personer som observatører, det kan være personer under opplæring.
Ledsager	Virksomheter som føres tilsyn med, kan ha med seg en ledsager.
Samordnet- eller fellestilsyn	Tilsyn kan være samordnet eller felles med andre tilsynsmyndigheter og omhandle samme eller ulike tema.
Tilsyn / revisjon	Tilsyn kommer av «å se». Revidere kommer av «å høre». Vi bruker begge begrepene i myndighetsutøvelsen.
Internkontroll	Virksomhet gjennomfører egenkontroll med oppfølging av lover med tilhørende forskrifter og eget internkontrollsystem.
Leders gjennomgang	Leder for organisasjonen gjennomfører kontroll med at underordnede virksomheter overholder lov- og forskriftskrav og internkontrollsystem.
Offentlig tilsyn	1. Offentlige myndigheters kontroll med virksomheter. 2. Verifiserte eksterne revisorer. For eksempel under oppfølging tobakksskadeloven og Legionellabestemmelsene.
Vertikale tilsyn	Tilsynet gjennomføres i samme enhet med øverste leder, mellomledere og medarbeidere i virksomheten; ovenfra og nedtilsyn («top-down»)
Horisontale tilsyn	Tilsynet gjennomføres ved å vurdere flere enheter på samme nivå i virksomheten («på tvers av organisasjonen»).
Funn og bevis	Bevis er funn som kan dokumenteres på minst to måter.
Avvik	Manglende oppfyllelse av lov- og forskriftskrav eller krav i internkontrollsystemet. Avvikene kan graderes i «mindre alvorlig», «alvorlig» og «svært alvorlige» avvik.
Samsvar	Funn som kan relateres direkte til oppfyllelse («samsvar med») av lov- og forskriftskrav.
Misforstått/feil	Et funn som ikke er avvik, men ukorrekt eller feil oppfattet lovkrav.
Observasjoner - merknader	Er registrerte forhold på områder der virksomheten kan bli bedre.

Tabell 6 Begreper som blir brukt i tilsynet